

Årshjul for trygt, inkluderande og godt barnehagemiljø - Veisane barnehage 2026/2027

Forankring: Lov om barnehager kapittel 8 (§§ 41–43)

Kommune: Ullensvang kommune

Arkiv/System: Sikker Sak, Samspill & Stafettlogg

Formål

Alle barn i Veisane barnehage skal oppleve eit trygt, godt og inkluderande barnehagemiljø som fremmer helse, trivsel, leik, læring, medverknad og livsmeistring.

Eit trygt og godt barnehagemiljø utan mobbing og krenkingar er ein føresetnad for trivsel, læring og helse. Arbeidet skal vera systematisk, kontinuerleg og førebyggjande. Det skal utgjera ein «raud tråd» i barnehagen sin kvardag og følgjast opp av alle tilsette gjennom heile barnehageåret jf. barnehagelova kapittel 8.

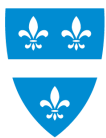
Arbeidet med barnehagemiljøet er ein integrert del av prosjektet *Livsmeistring og helse* og heng tett saman med dei fire fokusområda:

- Mat og måltid, glede og sunne helsevanar
- Fysisk aktivitet, naturkontakt og sunne helsevanar
- Kvile, glede og sunne helsevanar
- Trygt og inkluderande barnehagemiljø for alle barn

Lovgrunnlag

Arbeidet er forankra i:

- Barnehagelova § 1 Formål
- Barnehagelova § 2 Barnehagen sitt innhald
- Barnehagelova § 3 Barns rett til medverknad
- Barnehagelova § 4 Foreldreråd og samarbeidsutval
- Barnehagelova § 41 Nulltoleranse og førebyggjande arbeid
- Barnehagelova § 42 Aktivitetsplikt
- Barnehagelova § 43 Skjerpa aktivitetsplikt
- Rammeplan for barnehagen kapittel 1, 3 og 7

1. Lovpålagd handlingskjede (§§ 41–43)

Dersom ein tilsett får mistanke om eller avdekker at eit barn ikkje har eit trygt og godt barnehagemiljø, gjelder følgjande lovpålagde handlingskjede:

1. Mottak av bekymring & Stopp-plikt:

- *Mottak frå føresette eller barn:* Alle henvendelsar og bekymringar frå føresette eller barn skal takast på alvor umiddelbart. Dei skal møtast med aktiv lytting og ilandføring, noteres skriftleg og følgjast opp utan opphald.
- *Følgja med og stoppa i kvardagen:* Alle tilsette har plikt til å følgja med på miljøet og umiddelbart stoppa mobbing, krenkingar eller utestenging (§ 41 og § 42).

2. Strakstiltak (§ 42):

- Iverksetja umiddelbare, praktiske strakstiltak i kvardagen for å trygga barnet der og då (f.eks. ekstra vaksenstøtte, tilrettelagde leikegrupper, skjerming eller endra soneinndeling).

3. Varsling (§ 42 og § 43):

- Næraste leiar og styrar skal varslast munnleg og skriftleg (opprett notat i Sikker Sak).
- *Skjerpa varslingsplikt (§ 43):* Dersom ein tilsett får mistanke om eller avdekker at ein annan tilsett krenkjer eit barn, skal styrar varslast umiddelbart. Styrar skal umiddelbart varsle barnehageeigar.

4. Tidleg involvering av føresette & Undersøking i samhandling:

- *Tidleg dialog:* Føresette skal kontaktast omgåande ved uro eller bekymring. Føresette sine observasjonar og opplevingar heimanfrå er ein likestilt og avgjerande del av datagrunnlaget.
- *Parallell undersøking:* Barnehagen undersøker miljøet (gjennom observering, uformelle/strukturerte barnesamtalar og pedagogisk analyse) **samtidig og i samhandling** med føresette.
- Det skal skrivast skriftleg referat frå alle samtalar og møter, og føras i Sikker Sak / Stafettlogg.

5. Tiltaksplan og kontinuerleg evaluering (§ 42):

- Ved avdekka sak eller vedvarande tryggleiksutfordring utarbeidast ein skriftleg tiltaksplan jf. § 42 i Sikker Sak/Samspill.
- Tiltaka og måla skal evaluerast kontinuerleg (kvar 14. dag) saman med føresette til barnet opplever miljøet som trygt og godt.

2. Struktur i Årshjulet

For å sikra eit heilskapleg system er dei oppgåvene organisert under tre faglege kolonner:

- **Kolonne A: Allmenne førebyggjande tiltak & Relasjonsbygging:** Systematisk arbeid i barnegruppa og fysisk/sosialt miljø for å hindra utestenging og skapa trygg tilknytning.
- **Kolonne B: Målretta kartlegging, barnets stemme & Måling:** Metodar for å fanga opp ubalansar, kartleggja vennskap, og sikra at barnets stemme kjem fram.
- **Kolonne C: Systematisk rutine, samhandling & Lovoppfølging:** Forankring i Sikker Sak, leiarteam, foreldresamarbeid, tverretatleg innsats og overgangar.

Handlingssløyfa

Kontinuerleg arbeid gjennom heile året

Førebyggjande arbeid	Ansvar
Bygga trygge relasjonar mellom barn og vaksne	Alle tilsette
Fremja vennskap, deltaking og inkludering	Alle tilsette
Observera leik, samspel og relasjonar	Alle tilsette
Støtta barn sin medverknad	Alle tilsette
Samarbeida med føresette	Alle tilsette
Reflektera over praksis i personalgruppa	Pedagogisk leiar
Følgja opp bekymringar og observasjonar	Pedagogisk leiar/styrar

3. Årshjul og aksjonsplan

Månad	Kolonne A: Allmenne førebyggjande tiltak & Relasjonsbygging	Kolonne B: Målretta kartlegging & Barnets stemme	Kolonne C: Systematisk rutine, samhandling & Lovoppfølging	Ansvarleg
Juni	• Relasjonsbygging før start: Gjennomføra heimebesøk til alle nye barn og føresette. • Utsending av velkomstbrev, "Årets bok", helseskjema og informasjonsmateriell. • Møta barnet på deira eigen trygge arena for å bygga relasjon og læra frå føresette før barnehagestart.	• Innsamling og gjennomgang av helseskjema og informasjon frå føresette. • Evaluering av førebyggjande tiltak frå inneverande barnehageår.	• Gjennomføra foreldremøte for nye føresette (Tema: Trygghetssirkelen, rutinar, tilvenning). • Planleggja primærkontakt-ordning og tilvenningsfase.	Pedagogisk leiar / Primærkontakt
August	• Etablera trygg tilknytning med primærkontakt-ordning og individuell tilvenning. • Tett vaksennærvær i all lek ("der det er barn, er det ein vaksen"). • Organisere faste smågrupper i lek, måltid og samling.	• Observera barnas plassering i Trygghetssirkelen (COS). • Systematisk observasjon av tilknytning, trivsel og leikemønster i tilvenningsfasen.	• Planleggingsdag Gjennomgå lov om barnehage §§ 41–43, handlingskjeda og rutinar i Sikker Sak. • Gjennomføra oppstartssamtalar med fokus på trygg start.	Pedagogisk leiar / Alle tilsette

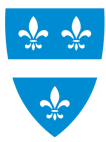
Månad	Kolonne A: Allmenne førebyggjande tiltak & Relasjonsbygging	Kolonne B: Målretta kartlegging & Barnets stemme	Kolonne C: Systematisk rutine, samhandling & Lovoppfølging	Ansvarleg
Septembe r	• Soneinndeling av tilsette ute og inne for å eliminera "blinde soner". • Tilpassa det fysiske leikemiljøet ut frå barnas interesser og behov. • Fokus på fellesrettleiing og støtte i leikerelasjonar.	• Relasjons- kartlegging: Gjennomføra "Garfnøste" og Sosiogram for å avdekka relasjonar. • Uformelle barnesamtalar og observasjon i leik. • Kartleggja språk/sosial kompetanse (TRAS og Alle Med, Ved behov: MIO, NYASIT).	• Haust-foreldre-møte: Tema Trygghetssirkele ninkludering og låg terskel for å melda bekymring. • Oppretta Stafettlogg/ Samspill ved uro kring eit barn.	Pedagogisk leiar / Alle tilsette
Oktober	• Gjennomføra temaveke "E D Greitt?" (veke 44–47) og nytta ressursar frå Jeg vet. • Styrka barna sin rett medverknad og oppleving av mestring.	• Gjennomføra strukturerte barnesamtalar (3–5 år) : Barnehage-bussen / Barnehagetrivsel. no. • Småbarn: Systematisk tolking av kroppsspråk, emosjonar og uttrykk.	• Drøfta kartleggingsfun n frå september i leiarteamet. • Sikra at alle skriftlege observasjonsnot at vert arkiverte i Sikker Sak.	Pedagogisk leiar / Alle tilsette
Novembe r	• Justera barnegrupper og fysiske rammer basert på observerte leikemønster.	• Pedagogisk analyse (SEPU): Analyse av oppretthaldande faktorar i miljøet. • Samanstill data frå	• Presentera resultat og analysar i leiarteamet. • Dialogmøter og samarbeid med	Styrar / Pedagogisk leiar

Månad	Kolonne A: Allmenne førebyggjande tiltak & Relasjonsbygging	Kolonne B: Målretta kartlegging & Barnets stemme	Kolonne C: Systematisk rutine, samhandling & Lovoppfølging	Ansvarleg
	• Aktiv bruk av emosjonsfokuser t rettleiing i personalgruppa.	barnesamtalar, observasjonar og sosiogram. • Oppretta/revidera skriftleg tiltaksplan jf. § 42 ved behov.	føresette i saker som krev tiltak.	
Desember	• Fokus på gleding, fellesskap og inkludering internt og i nærmiljøet. • Sikra at alle barn opplever å vera viktige for fellesskapet.	• Målretta observasjon av inkludering i desemberaktivitetar. • Kontinuerleg evaluering av etablerte tiltaksplanar (§ 42).	• Evaluera effekten av iverksette strakstiltak i Sikker Sak.	Alle tilsette
Januar	• Ny oppstart med ekstra fokus på Trygghets-sirkelen og gode rutinar. • Vidareføra tilrettelagde leikegrupper.	• Midtvegs-evaluering. Re-kartlegging av relasjonar og barnesamtalar ved behov. • Systematisk observasjon og kartlegging på småbarns-avdeling.	• Gjennomføra Udir si nasjonale foreldreundersøking. • Gjennomgang av Sikker Sak og BTI-rutinar i leiarteamet.	Styrar / Pedagogisk leiar
Februar	• Vidareføra systematisk arbeid for trygt miljø i kvardagen. • Prosjektarbeid bygd på barna sine interesser.	• Målretta observasjon i leik og friaktivitet for å fanga opp barn som ikkje er trygge. • Oppfølging av enkeltbarn som	• Vår-foreldremøte med fokus på barnehagemiljø, resultat frå foreldreundersøkinga og samarbeid.	Styrar / Pedagogisk leiar

Månad	Kolonne A: Allmenne førebyggjande tiltak & Relasjonsbygging	Kolonne B: Målretta kartlegging & Barnets stemme	Kolonne C: Systematisk rutine, samhandling & Lovoppfølging	Ansvarleg
		viser teikn til ubalanse.		
Mars	• Sikra aktiv vaksenstøtte i leik ute og inne. • Styrka barna sin emosjonelle og sosiale kompetanse.	• Relasjonskartlegging 2: Gjennomføra "Garnnøste" og oppdatera sosiogram. • Kartlegga språk og sosial kompetanse (TRAS og Alle Med, Ved behov: MIO, NYASIT).	• Vurdere behov for utvida kartlegging eller tverretatleg samarbeid (PPT, BUP, PPT, Helsestasjon, Fysioterapi ...)	Pedagogisk leiar / Alle tilsette
April	• Målretta arbeid med trygg overgang for skulebarn og interne gruppeendringar	• Barnesamtalar med fokus på trivsel og forventningar til skule/overgang. • Evaluera tiltaksplanar jf. § 42.	• Gjennomføra individuelle foreldresamtalar for alle barn. • Innhenta skriftleg samtykke til overføring av informasjon til skule/SFO.	Pedagogisk leiar
Mai	• Bygga eit solid repertoar av leikar som fremjar fellesskap og handterer ubalansar. • Gjennomføra overgangsaktivitetar internt og mot skule.	• Sluttevaluering av alle tiltaksplanar jf. § 42 i Sikker Sak. • Oppsummera årsdata for barnehagemiljøet.	• Samarbeidsmøter med skule/SFO. • Årsevaluering av barnehagemiljøarbeidet og utarbeiding av årsrapport.	Styrar / Pedagogisk leiar

4. Sjekklista og kvalitetskrav for gjennomføring

- **Mottak av bekymring:** Alle tilsette skal kjenna til korleis ein tek imot ein bekymring frå føresette – lytt aktivt, notér, og overbring til ped. leiar/styrar same dag.
- **Fast punkt på agendaen:** Saksoppfølgning jf. § 42 og vurdering av barnehagemiljøet skal vera eit fast, obligatorisk punkt på alle avdelingsmøter og leiarmøter.
- **Skriftlegheit i Sikker Sak:** Skriftlege notat og tiltaksplanar i Sikker Sak er ikkje eit "dramatisk tiltak", men ein heilt vanleg del av eit kvalitetssikra fagmiljø.
- **Føresettedialog i samhandling:** Føresette skal involverast med ein gong ved undring – undersøkingar og tiltak skal skje i samhandling med heimen.
- **Tett evalueringssløyfe:** Ein tiltaksplan jf. § 42 er eit levande dokument som skal evaluerast kvar 14. dag til barnet har eit trygt og godt miljø.